

Kommunrevisorerna granskar

Myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

Angående granskningen

Revisionsuppdraget är ett kommunalt förtroendeuppdrag och revisorerna är direkt ansvariga inför kommunfullmäktige och därmed indirekt inför medborgarna genom den representativa demokratin. Revisionen har uppdrag att granska de verksamheter som styrelser, nämnder och kommunala bolag bedriver.

I formell mening är varje revisor en egen myndighet, men i det praktiska revisionsarbetet sker arbetet gemensamt.

Ytterst syftar revisionen till att undersöka om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

- Revisorernas uppdrag regleras i kommunallag, aktiebolagslag, god revisionsord, ägardirektiv och reglemente.
- Revision ska utföras på ett oberoende sätt.
- Revisorerna genomför grundläggande granskning, granskning av delårsrapport och årsredovisning och fördjupade granskningar.

Revisorerna ska därför objektivt, opartiskt och sakligt, självständigt granska den verksamhet som styrelse, nämnder och beredningar bedriver. Revisorerna ska också bedöma om de förtroendevalda ledamöterna i nämnder och styrelser har tillräcklig styrning och kontroll över verksamhetens ekonomi, prestationer och kvalitet.

Revisorernas uttalanden och bedömningar finns i revisionsberättelser och granskningsrapporter. En ambition i revisorernas arbete är att deras rekommendationer i samband med granskning ska kunna användas av verksamheterna för att åstadkomma effekter i deras förbättringsprocess.

Kontaktuppgifter

Om kommunrevisorernas uppdrag

kommunrevisionen@umea.se

Ordförande i kommunrevisionen

Ewa Miller, ordförande
ewa.miller@umea.se

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

Rapport

Umeå kommun

KPMG AB

2020-10-14

Antal sidor 12

kommun

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	5
3.1	Organisation och rutiner	5
3.2	Handläggning av beslut om särskilt boende	6
3.3	Statistik	7
3.4	Uppföljning och kvalitet	8
3.5	Stickprover	10
4	Slutsats och rekommendationer	11
4.1	Rekommendationer	11

1 Sammanfattning

Vi har av Umeå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner för uppföljning av myndighetsbeslut inom SoL. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att bedöma om äldrenämnden bedriver en ändamålsenlig och effektiv uppföljning avseende verkställighet av gynnande biståndsbeslut.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är det finns en god struktur i handläggningen av beslut om särskilt boende. Men att befintlig rutin behöver uppdateras och säkerställa samverkan mellan handläggarna och boendeplacerarna. Då handläggarna idag inte gör någon uppföljning av besluten och den uppföljning sker är när verksamheten inom vård- och omsorgsboende följer upp genomförandeplanerna.

Genomförandeplanen är ett sätt att mäta kvaliteten för varje person med ett beslut om SoL oavsett ärendetyp, den följs upp årligen eller vid behov. Äldrenämnden följer upp kvaliteten i verksamheten genom kvalitetsberättelse och styrkort. Nämndens egen uppföljning visar på brister i genomförandeplanerna

Statistik visar att det generellt är fler kvinnor än män som både ansöker, beviljas och får avslag om särskilt boende. 249 kvinnor och 186 män ansökte 2019 om särskilt boende, under perioden 1 januari till 9 juni 2020 var det 103 kvinnor och 73 män som ansökt om särskilt boende. Av ansökningarna var det 243 kvinnor och 160 män som fick ett gynnande beslut 2019 och under perioden 1 januari till 9 juni 2020 var det 86 kvinnor och 55 män.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi äldrenämnden att

- rutinen för beslut om särskilt boende ses över och uppdateras med aktuell information
- säkerställa att samverkan genom hela processen för beslut om särskilt boende fungerar.
- nämnden att säkerställa att alla med ett gynnande beslut om särskilt boende ska känna sig trygga i att anta erbjudande om insats trots pågående pandemi.
- säkerställa korrekt upprättade genomförandeplaner.

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Umeå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner för uppföljning av myndighetsbeslut inom SoL. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Biståndshandläggning är myndighetsutövning i kommunen och därmed betydelsefullt ur rättssäkerhetssynpunkt för den enskilde. Kommunallagen ställer krav på en god ekonomisk hushållning, att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Det är via biståndsbeslutet som insatser genereras och därmed kostnader för kommunen. Vidare är det viktigt att kommunen har en uppföljning av biståndsbeslutet både i innehåll och i omfattning. Verkställighet av beslut som ej stämmer överens med biståndsbeslutet kan bli rättsosäkert för den enskilde och kostsamt för kommunen.

Umeå kommuns revisorer har identifierat risker kopplade till uppföljningen av myndighetsbeslut i kommunen och har bedömt att det är väsentligt att granska om äldrenämnden har utarbetat ändamålsenlig intern kontroll inom området för att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är att bedöma om äldrenämnden bedriver en ändamålsenlig och effektiv uppföljning avseende verkställighet av gynnande biståndsbeslut.

Vi kommer därför att granska:

- Har äldrenämnden säkerställt att det finns formellt beslutade rutiner för biståndsbedömning, handläggning och uppföljning?
- Har äldrenämnden säkerställt att uppföljningar av insatser sker ändamålsenligt och tillfredsställande?
  - Hur sker uppföljningar?
  - Hur ofta sker uppföljningar?
  - Hur detaljerad är dokumentation av uppföljningar?
  - Hur ofta ändras beslutet av insatsen efter uppföljning? Till mer omfattande insats, annan insats eller ingen insats alls? Fördelat på kön.
- Har äldrenämnden säkerställt en god kvalitet på insatser?
  - Hur definieras god kvalitet?
  - Hur kvalitetssäkras genomförda insatser?
  - Hur många ansökningar om insatser erhålls fördelat på kön?
  - Hur många erhåller ett gynnande beslut fördelat på kön?

Granskningen omfattar endast äldre personer över 65 år och avgränsas till beslut om särskilt boende.

Granskningen avser äldrenämnden.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Socialtjänstlag (2001:453)
- Tillämpbara interna regelverk och policys

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

Dokumentstudier av rutin "Särskilt boende SoL ÄN", "Rutin för genomförandeplan", "Checklista för upprättande och uppföljning av genomförandeplan", "Individuell planering, dokumentation och uppföljning av beslutade insatser", "Introduktion personcentrerat förhållningssätt" och "Roller ansvar följsamhet personcentrerat förhållningssätt". Flödesscheman samt "Kvalitetsberättelse Äldrenämnden 2019" har också studerats.

Intervjuer med berörda tjänstepersoner på enheten Utredning & bistånd, verksamhetschef myndighetsutövning äldre, chef för enheten för stöd och utveckling, biståndshandläggare, verksamhetschef vård- och omsorgsboende och enhetschef vård- och omsorgsboende.

Stickprover har gjorts på ett urval av 20 personakter med beslut om särskilt boende. Akterna granskades utifrån en mall för både innehåll och struktur samt om handläggningen följde gällande rutin.

Samtliga intervjuade har erbjudits att faktakontrollera rapporten.

2.3.1 Socialtjänstlag (2001:453)

Socialtjänstlagen (2001:453) anger socialtjänstens mål. Samhällets socialtjänst skall på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor samt aktiva deltagande i samhällslivet.

I kap 5, 4 § beskrivs att omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande. Socialnämnden ska verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

5 § Socialnämnden ska verka för att äldre människor får goda bostäder och ska därutöver ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service. Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

Kommunen får även inrätta särskilda boendeformer för äldre människor som främst behöver stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service och som därutöver har behov av att bryta oönskad isolering.

kommun

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

Den äldre personen ska, så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges.

För vård utanför det egna hemmet anger 6 kap 1 § att Socialnämnden ska sörja för att den som behöver vårdas eller bo i ett annat hem än det egna tas emot i ett hem för vård eller boende. Socialnämnden ansvarar för att den som genom nämndens försorg har tagits emot i ett annat hem än det egna får god vård. Vården bör utformas så att den främjar den enskildes samhörighet med anhöriga och andra närstående samt kontakt med hemmiljön. Utifrån 6 kap 2 § ska varje kommun ansvara för att det finns tillgång till hem för vård eller boende.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation och rutiner

Inom äldreomsorgen i Umeå kommun finns verksamheterna Din kommunala hemtjänst, Hälso- och sjukvård i hemmet, Prevention, Utredning och bistånd och Vård- samt omsorgsboende/korttidsboende (se organisationsschema nedan). Myndighetsutövning SoL ligger inom Utredning och bistånd.

Inom myndighetsutövning SoL finns 23 st biståndshandläggare och de arbetar samtliga med alla ärendetyper inom SoL. Handläggarna utreder och fattar beslut om särskilt boende. När ett bifallsbeslut är fattat tar boendeplacerarna över och ansvarar för att beslutet verkställs.

Umeå kommun har en rutin för beslut om SoL särskilt boende "Särskilt boende SoL ÄN". Den är senast reviderad 2016-10-31. Enligt uppgift ska rutinerna uppdateras i samband med en rutinrevision som genomförs årligen. En jurist bevakar ny lagstiftning och eventuella behov av revideringar av rutiner. Vid intervjuer framkommer att rutinrevisionen för 2020 är eftersatt, enligt uppgift pågår en revidering av rutinen. Framför allt har rollerna förändrats jämfört med den upprättade rutinen. Rollen områdeshandläggare finns inte kvar i processen inom handläggningen av ärenden inom SoL avseende särskilt boenden. Inte heller placeringskonsulenter finns kvar utan benämns nu boendeplacerare enligt förvaltningen.

3.1.1 Bedömning

Vi ser det som positivt att det finns en ambition att rutinerna revideras årligen och att ny lagstiftning bevakas. Men vi ser att detta arbete är eftersatt och att rutinen för Särskilt boende SoL ÄN är i behov av en uppdatering, då det bland annat finns det benämningar på roller som inte längre finns kvar i organisationen. För att förenkla för nyanställda och övrig personal bör rutinen uppdateras. Vi rekommenderar att rutinen ses över för att säkerställa att den innehåller aktuell information.

3.2 Handläggning av beslut om särskilt boende

En ansökan om beslut om särskilt boende görs i regel efter en anmälan av anhörig eller hemtjänst. En ansökan inkommer när den enskilde själv uppger att hen vill ansöka om insatsen. Oftast sker ett hembesök hos den enskilde tillsammans med anhöriga eller hemtjänst, om vilka insatser som finns idag och vilka ytterligare insatser det finns behov för. Aspekter som beaktas är sociala aspekter, oro, trygghet och riskfaktorer. Handläggaren är den som utreder och har kontakt med den enskilde¹ samt lämnar information om insatsen särskilt boende.

Förvaltningen uppger att det kan ta tid att utreda behov om särskilt boende. Den som ansöker om särskilt boende har ofta redan beviljade hemtjänstinsatser. Hemtjänsten utökas ofta under pågående utredning för att i första hand pröva om behovet kan tillgodoses i hemmet istället för på särskilt boende. Detta kan fördröja utredningen eller om det behövs information eller intyg från sjukvården om hälsotillstånd eller medicinering. En person som inte har hemtjänstinsatser kan få det i väntan på plats på särskilt boende, om behov finns.

Varje vecka har handläggarna en ärendedialog där de kan bolla enskilda ärenden med kollegor eller ärendehandledaren. Detta för att få ett annat perspektiv på ärendet eller feedback om det är något som handläggaren har glömt.

Rutinen Särskilt boende SoL ÄN anger att boendeplaceraren har ansvar för att handläggarna får information om status för aktuell kö till särskilda boenden. Vid osäkerhet inför att ett beslut ska fattas föredras särskilda boendeutredningar på ärendedialogträffar, där man redogör för bedömning och förslag till beslut, eller stöd för beslut.

I väntan på att beslutet verkställs ansvarar handläggaren för att följa upp att personen har de insatser som behövs i väntan på att boendet verkställs för att säkerställa en god vård och omsorg samt dokumenterar detta. Om personen vistas på korttidsboende i väntan på särskilt boende avslutas samtliga insatser i hemmet.

Enligt rutinen är målsättningen att det inom tre månader ska erbjudas en bostad som motsvarar personens behov av stöd.

När personen har tackat ja till ett erbjudande är det boendeplaceraren som meddelar beslutande handläggare detta. I samband med att personen flyttar in på det särskilda

---

¹ Den sökande benämns "person" eller "den enskilde" inom äldreomsorgens verksamheter

kommun

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

boendet är det enhetschefen på boendet som meddelar inflyttningsdatum till boendeplacerarna. Handläggaren avslutar då de ev. tidigare besluten/insatserna.

Handläggarna uppger att de tycker att rutinen är ett bra stöd i handläggningen och kan användas både individuellt och vid ärendedragningar i grupp. Rutinen är ett bra stöd och bidrar till en samsyn kring vad en handläggare bör titta på i en utredning om särskilt boende och säkerställer att de har fått med och utrett alla delar av vikt i en utredning.

3.2.1 Bedömning

Handläggningen av beslut om SoL särskilt boende bygger på en dialog mellan olika parter. Vi ser det som mycket betydelsefullt att samverkan fungerar. Dock har det i granskningen framkommit att det finns en tydlig gräns i processen mellan när handläggarna har fattat beslut om särskilt boende och när boendeplacerarna tar över inför en placering på ett boende. I processen för handläggningen av beslut om särskilt boende till verkställande av beslutet är det många parter som är delaktiga i processen. Vi rekommenderar verksamheten att säkerställa att samverkan genom hela processen för beslut om särskilt boende fungerar.

3.3 Statistik

Statistik från förvaltningen (från verksamhetssystemet Treserva) visar att det generellt är fler kvinnor än män som både ansöker, beviljas och får avslag om särskilt boende.

2019 (helår)

Särskilt boende enl 4:1 SoL

Beslutsform fördelat på beslut*	Kvinna	Man	Totalt antal
Avslag			
Ålder 65-70	17%	83%	6
Ålder 70+	70%	30%	70
Bifall			
Ålder 65-70	44%	56%	9
Ålder 70+	61%	39%	394
Delavslag			
Ålder 70+	100%		1
Totalsumma	61%	39%	480
* Antal beslut och individer är lika			

2020 (t o m 9 juni)

Särskilt boende enl 4:1 SoL

Beslutsform fördelat på beslut*	Kvinna	Man	Totalt antal
Avslag			
Ålder 65-70		100%	3
Ålder 70+	53%	47%	32
Bifall			
Ålder 65-70	50%	50%	8
Ålder 70+	62%	38%	133
Totalsumma	59%	41%	176
* Antal beslut och individer är lika			

249 kvinnor och 186 män ansökte 2019 om särskilt boende, under perioden 1 januari till 9 juni 2020 var det 103 kvinnor och 73 män som ansökt om särskilt boende. Av ansökningarna var det 243 kvinnor och 160 män som fick ett gynnande beslut 2019 och under perioden 1 januari till 9 juni 2020 var det 86 kvinnor och 55 män.

Förvaltningen uppger att antalet ansökningar har minskat under våren 2020. Det syns även i statistiken för 2019 helår och 2020 t o m 9 juni 2020. En orsak till minskningen kan enligt förvaltningen vara att minskningen under våren 2020 beror på covid-19. Ett annat problem som har uppstått är att personer som har fått ett bifallsbeslut inte kan besöka det särskilda boendet där personen har fått en plats för att utvärdera om de vill tacka ja till boendet eller ej. Det finns personer som har tackat nej till en plats på grund av detta eller att personen hellre bor hemma eller hos anhöriga under corona pandemin.

3.3.1 Bedömning

Det är viktigt att hitta lösningar för att en person som är i behov av särskilt boende ska få den hjälp den behöver och känna sig trygg att flytta till det särskilda boendet som erbjuds, trots att det pågår en pandemi. Vi rekommenderar nämnden att säkerställa att alla med ett gynnande beslut om särskilt boende ska känna sig trygga i att anta erbjudande om insats trots pågående pandemi.

3.4 Uppföljning och kvalitet

Handläggaren är med i processen till dess att inflyttning sker. Därefter övergår ansvaret för personer till boendeplaceraren. Handläggaren har ingen insyn i vad som sker efter att personen har flyttat in på det särskilda boendet. Ingen uppföljning görs av biståndshandläggarna av bifalls- eller avslagsbeslut. Vid avslagsbeslut bor den enskilde i regel kvar hemma med hemtjänstinsatser, hemtjänsten bevakar ett eventuellt förändrat behov. Förvaltningen uppger att inga uppföljningar görs av handläggarna på grund av att tanken är att den som flyttar in på ett särskilt boende blir kvar inom verksamheten för vård- och omsorgsboenden.

kommun

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

I Umeå kommun tillämpas ett personcentrerat förhållningssätt i vård- och omsorgsboenden. Ett personcentrerat förhållningssätt ska skapa förutsättningar och säkra den enskilde personens rätt till ett värdigt liv. För att säkra att stöd och hjälp till varje person blir utförda såsom varje enskild person vill ha det, dokumenteras hur det ska göras och det ska utföras likvärdigt oavsett vem det är som arbetar.

- **Levnadsberättelse** – för att lära känna personen och vad som varit och är viktigt och värdefullt i personens liv. Den är bra att samtala utifrån och fylla i tillsammans. OBS! Levnadsberättelsen är alltid frivillig för personen (integriteten).
- **Genomförandeplan** – en detaljerad arbetsbeskrivning på hur personen vill ha sina insatser utförda.
- **Daglig dokumentation** - beskriver den boendes tillvaro.
- **Vårdplan/Rehabiliteringsplan** – Skapas av sjuksköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast. Vård- och omsorgspersonal dokumenterar därefter uppföljningen av hur insatsen fungerar.
- **Kvalitetsregister** – görs av kontaktpersonal och sjuksköterska.
- **Teamträff** - uppföljning av personens omvårdnad, samt att genomförandeplanen och arbetsflöde stämmer överens och uppdateras vid behov.

Efter att en person har flyttat till ett särskilt boende upprättas en genomförandeplan utifrån den enskilde personens önskemål, eller med hjälp av anhöriga eller personal på boendet. Beroende på i vilken grad den enskilde kan kommunicera sina önskemål. Genomförandeplanen är ett sätt att möta kvaliteten för varje person med ett beslut om SoL oavsett ärendetyp och den följs upp årligen eller vid behov.

På förvaltningen finns rutin för genomförandeplan och checklista för upprättande och uppföljning av genomförandeplan. Genomförandeplanen anger bland annat vad som ska göras, vad personen klarar själv och delmål för personen. Verksamhetens uppföljning av genomförandeplanen är ett sätt för att säkerställa kvaliteten i insatserna och säkerställa att varje person får den hjälp den behöver, utifrån den enskilde individens behov. Det finns på varje enhet inom vård- och omsorgsboende dokumentationsombud, som kvalitetssäkrar genomförandeplanerna och det är enhetschefer som har ansvar för kvalitetskontroller.

I årsbokslutet för äldreutskottet 2019 gjordes en granskning inom vård- och omsorgsboende av ett stickprov om 32 genomförandeplaner. I cirka 80 % av genomförandeplanerna som granskats fanns perspektiven bemötande, vardagskultur och måltidssituation samt utevistelse beskrivna. I en tredjedel av de granskade genomförandeplanerna saknas en beskrivning av hur insatser ska ges med tillräcklig kvalitet för att den enskilde ska få personcentrerade insatser. Samtidigt finns goda exempel där det finns en tydlig beskrivning av personens val och självbestämmande samt hur personalen ska bemöta personen för att den ska må bra.

kommun

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

Äldrenämnden följer upp kvaliteten i verksamheten genom delårsrapport och årsboksutkopplat till uppdragsplanen. Den som bedriver socialtjänst är skyldig att ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamheten. Det är en del av ett ständigt pågående förbättringsarbete för verksamheten och en del av det systematiska kvalitetsarbetet. I kvalitetsberättelsen beskrivs att äldrenämndens klagomålsrutin, vilken innebär att synpunkter och klagomål hanteras direkt i verksamheten som berörs. Alla klagomål registreras, följs upp och sammanställs som en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Varje verksamhet ska använda de klagomål och synpunkter som kommit in till att förbättra kvaliteten i sin egen verksamhet samt att hitta ett fungerande arbetssätt för att uppmärksamma om klagomålet lett till förändringar i rutiner eller arbetssätt som andra verksamhetsområden påverkas eller kan dra nytta av.

Under 2019 rapporterades 1475 avvikelser² inom särskilt boende, vilket är en ökning med 120 avvikelser jämfört med år 2018 (1355). Avvikelserna var fördelade på 56 % kvinnor och 37 % män, resterande avvikelser saknar registrering på kön.

Nämnden är skyldig att rapportera till IVO om beviljat bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL inte har verkställts tre månader efter beslut. Nämnden ska även rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader. Under 2020 har nämnden rapporterat in 36 ej verkställda beslut inom särskilt boende. Förvaltningen uppger att vissa av besluten har verkställts, men senare än 3 månader medan andra beslut inte har verkställts vid rapporteringstillfället.

3.4.1 Bedömning

Som tidigare nämnts i avsnitt 3.2.1 är det viktigt att samverkan fungerar. För att säkerställa en god kvalitet för den enskilde personen är det viktigt att fortsätta arbetet med att öka kvaliteten i genomförandeplanerna. Äldrenämndens egen uppföljning av genomförandeplanerna visar på brister avseende dess innehåll. Att det finns brister i delen om hur insatser ska ges med tillräcklig kvalitet för att den enskilde ska få personcentrerade insatser, ser vi som mycket väsentligt för den enskilde individen. Vi rekommenderar nämnden att säkerställa korrekt upprättade genomförandeplaner.

3.5 Stickprover

20 stickprover har gjorts utifrån födelsedatum. Vid stickproverna framgick att akterna var väl organiserade med tydliga journalanteckningar. Handläggningen följde gällande rutiner och en utredning startades samma dag eller dagen efter som ansökan eller ny information inkom. Handläggningstiden varierade mellan 1 dag till 2,5 månader och de flesta ärendena hade en handläggningstid på någon dag eller någon vecka.

---

² Avvikelserna är indelade i kategorierna; säkerhet/trygghet, insats, bemötande, brister i rutiner, dokumentation, vårdkedjebrist, brist i lokaler, sekretess, brist i övrig teknisk utrustning och myndighetsutövning. Ej fungerande teknik/brister kan handla om larmhantering. Insats, där är uteblivna insatser mest förekommande följt av bristfälligt utförda insatser. Bemötande, avser största delen av det som rapporterats är händelser mellan brukare.

I journalanteckningarna framgick om beslutet var överklagat och i akterna fanns information om överklagan av beslut. Det framgick även vad som hade beviljats eller avslagits.

De flesta personerna i stickproven hade hemtjänst innan beslut om särskilt boende. Några få hade ingen hemtjänst utan kom från sjukhus till särskilt boende. Från beslut om särskilt boende till flytt till boendet utfördes detta, enligt stickproven, ofta inom en månad eller mindre. Endast något undantag förekom och i något fall hade personen som fått beslut om särskilt boende avlidit innan verkställandet. I stickproverna nämndes det inget om att uppföljning hade genomförts.

3.5.1 Bedömning

Stickproven visar på att handläggning av beslut om SoL för särskilt boende sker strukturerat utifrån befintlig rutin och enligt aktuell lagstiftning. Handläggningstiden i stickproverna varierade mellan 1 dag till 2,5 månader, där de flesta ärendena hade en handläggningstid på någon dag eller någon vecka. Det stämmer bra överens med rutinen om att beslut ska fattas inom 3 månader. Vi ser även positivt på den korta tiden mellan beslut och flytt till boendet/verkställande.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att det finns en god struktur i handläggningen av beslut om särskilt boende. Dock måste befintlig rutin uppdateras avseende både roller och att den säkerställer samverkan mellan handläggarna och boendeplacerare. Särskilt då handläggarna idag inte gör någon uppföljning av besluten utan uppföljning sker av verksamheten inom vård- och omsorgsboende i samband med att de följer upp genomförandeplanerna.

Genomförandeplanen är ett sätt att mäta kvaliteten för varje person med ett beslut om SoL oavsett ärendetyp och den följs upp årligen eller vid behov. Äldrenämnden följer upp kvaliteten i verksamheten genom delårsrapport och årsbokslut. Nämndens egen uppföljning visar på brister i genomförandeplanerna.

Statistik visar att det generellt är fler kvinnor än män som både ansöker, beviljas och får avslag om särskilt boende. 249 kvinnor och 186 män ansökte 2019 om särskilt boende, under perioden 1 januari till 9 juni 2020 var det 103 kvinnor och 73 män som ansökt om särskilt boende. Av ansökningarna var det 243 kvinnor och 160 män som fick ett gynnande beslut 2019 och under perioden 1 januari till 9 juni 2020 var det 86 kvinnor och 55 män.

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi äldrenämnden att:

- rutinen ses över för att säkerställa att den innehåller aktuell information
- säkerställa att samverkan genom hela processen för beslut om särskilt boende fungerar

kommun

Granskning av myndighetsutövning inom SoL

2020-10-14

- säkerställa att alla med ett gynnande beslut om särskilt boende ska känna sig trygga i att anta erbjudande om insats trots pågående pandemi.
- säkerställa korrekt upprättade genomförandeplaner.

Datum som ovan

KPMG AB

Marita Castenhag
Certifierad kommunal revisor

Frida Hald
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.